

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Mária-ffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 16 forint. Negyedévre . . . 4 forint.
Félévre . . . 8 forint. Egy hóra . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 krajczár.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög ezentiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora 5 forint.

Nyiltéri cikkeik garmond sora után 20 kr. fizetendő.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Június 2.

Rég nem volt olyan fontos ülése a képviselőháznak, mint ma.

Daczára, hogy az ülés kezdete 12 órára volt jelezve, a folyosók már 11 órákor megteltek. A képviselők izgatott hangon vitatták meg a helyzetet és a politikai eseményeket. Közben az egyes osztrákot tartották meg alakuló üléseiket.

Valamivel 11 óra után jöttek a függetlenségi párti képviselők is, a kik akkor fejezték be értekezletüket. Kossuth Ferencz jelentkezett az elnökkel, hogy napirend előtt felszólaljon, az elnök azonban kijelentette, hogy ezt csak a miniszterelnök nyilatkozata után teheti.

Pontban 12 órákor nyitotta meg Tallián Béla az ülést. Az ülésteremnek képe a Bánffy válság legmozgalmasabb napjaira emlékeztetett. A padok zsúfolásig, a karzatok a leszakadásig megteltek. Az elnök általános figyelemtelenség mellett parentálta el Perczel Mór és gróf Vay Ernő képviselőt és tette meg bejelentését. Izgatott halljukozás tört ki azonban, a mikor jelentette:

— A miniszterelnök ur kíván szólni.

Zajos, ideges mozgás között állt fel a miniszterelnök. De a zaj csakhamar elcsendesült és Széll Kálmán mély csendben tette meg a következő nyilatkozatát:

T. képviselőház! (Halljuk! Halljuk!) Az utolsó ülésben azon kérés volt bator a t. Házhoz intézni: legyen kegyes a pünkösdi szünetet akként megállapítani, hogy első ülését a t. Ház a mai napon tartsa. Én azon reménységben és föltevésben voltam, hogy a mai napon a képviselőháznak előterjesztést tehetek arra a legsürgősebb és ez idő szerint legnagyobb és legfontosabb kérdésre nézve, a melyre a t. Ház figyelmét már több ízben szerencsém volt kikeríteni és a mely, kijelentéseim szerint, ezen Ház munkarendjének legelső feladatát és legsürgősebb teendőjét képezi. Ez a kérdés az Ausztria és Magyarország között fennforgó gazdasági viszonyok rendezésének ügye. Ezek a gazdasági viszonyok, egy törvény által, a melyet ez a Ház megalkotott és a melyhez a törvényhozás többi tényezői hozzájárultak, folyó év végeig vannak rendezve. Ezen kérdéseknek hosszabb időre való szabályozása és rendezése elodáztatlan és sürgős és immár többé semmi haladékot nem szenvedhet. (Igaz! Ugy van!) Ez volt mindig az én álláspontom — és ma is az. (Élénk helyeslés.) Nem szenvedhet

pedig halasztást az ország e részben való jogainak legvitalisabb gazdasági érdekeinek megzavarása nélkül, sőt az osztrák-magyar monarchia nagy érdekeinek veszélyeztetése nélkül és nem túl haladékok, mert különben kockára jő összes ügyeinknek nyugodt vezetése és intézése. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) És e Ház munkálkodásának nyugodt és sikeres folytatása. (Helyeslés. Ugy van. Ugy van!)

Az én törekvésem és meleg óhajátom és a kormány törekvése mindig az volt és ma is az, hogy ha lehetséges, az 1867: XII. t.-cz. által előírt alkotmányos módon történjen ez ügyeknek rendezése, az ország összes jogainak, gazdasági érdekeinek biztosításával az 1867: XII. t.-cz. 61 §. által megszabott módon és alkotmányos uton itt is, Ausztriában is. Erről a törekvéseiről és reményről, hogy a gazdasági viszonyok előbb-utóbb ezen az uton kölcsönös megnyugvással rendeztesse, le nem teszek ma sem. Sajnos, kénytelen vagyok azt konstatálni, hogy nem sok kilátás van arra, hogy a törvény által előírt módon, alkotmányos uton, vámszövetség útján rendezhetők legyenek ez idő szerint és a legközelebbi időben ezen fontos gazdasági kérdések Ausztria és Magyarország között.

Ilyetén állásában a kérdésnek a magyar kormány álláspontja az volt, a mint a tisztelt képviselőház előtt többszörösen kifejteti szerencsés voltam és a mint előterjesztettem azon programbeszédben, a melyet a tisztelt képviselőházban, midőn e helyet elfoglaltam, kifejtettem, hogy ha nem sikerül az 1867. XII. t.-cz. 61. §. alapján rendezni ez ügyeket, Magyarország jogainak teljes érintetlenül hagyásával és kidomborítással egyoldalú intézkedések útján az örendeléses alapján kívánatos és szükséges ezen ügynek helyes és kellő és biztos alapokon leendő rendezése (Helyeslés.) Ehhez a rendezési módhoz, a melyet a tisztelt képviselőház ismer, a melynek részleteit tehát kifejteti nem tartom szükségesnek, szükséges Ausztria kormányának azon kötelező kijelentése, hogy velünk viszonyossági viszonyba lép. Ezen viszonyossági kérdésnek rendezése, megállapítása a tárgyalásokat és az osztrák kormányval való érintkezést feltételezi és igényli. Ezek a tárgyalások megtörténtek a legkiterjedtebb, legrészletesebb, legbehatóbb módon.

Sajnálattal kell kijelentenem (Halljuk! halljuk!), hogy ezek a tárgyalások egyetértő megállapodásra ez idő szerint nem vezettek.

Én ismerem azt a felelősséget, a mely reám és a kormányra hárul, a melynek élén állok és ismerem és öntudatában vagyok összes köteleességeimnek az egész vonalon. Ennek a tudatában és ennek érzetében, (Halljuk! Halljuk!) kell, hogy kijelentsem a

t. képviselőház előtt, (Halljuk! Halljuk!) hogy nincs kizárva az az eshetőség, hogy az a helyzet áll elő, a melyben vagy az osztrák kormányra, vagy a magyar kormányra válság következhetik be. (Mozgás és nyugtalanság a szélső baloldalon.) Ennek következtében a helyzet ily komoly állásában a t. Házhoz két kérés van. (Halljuk! Halljuk!) Az egyik az, méltóztassék kegyesen elnézni, hogy a kérdés jelen állásában és ez idő szerint ma érdemleges nyilatkozatokat nem tehetek. (Általános helyeslés.) A másik, mit a t. Háztól kérek, az, hogy ezen komoly helyzetre és a politikai helyzet állására való tekintetből legyen kegyes egy szünetelést megengedni üléseire nézve, legyen kegyes beleegyezni abba, hogy a t. Ház a jövő héten üléseket nem tart, hanem felhatalmazza a ház elnökét, hogy a jövő hetet követő hét legelső napjainak egyikén, legkésőbbben azon hét derekán, ülést hívjon össze, a mikor a képviselőház előtt ezen nagyfontosságú kérdésben és ezen súlyos helyzetben érdemleges nyilatkozatokat és előterjesztéseket tehessek. (Élénk helyeslés. Felkiáltások a szélsőbalon: Nem halasztjuk! Zaj.)

A zaj lecsillapultával szóltott Kossuth Ferencz, hogy a függetlenségi pártnak reggel tartott értekezletéből kifolyólag kérdést intézzem a kormányhoz. Az első kérdése volt, hogy minek folytat alkudozásokat a miniszterelnök az osztrák kormányval, a mikor ez alkudozásokra semmi ok sincs? Magyarországon minden párt szigorúan ragaszkodik a paktumhoz. Ha az osztrák kormány nem hajlandó a reciprocitásra, akkor Magyarország az önálló vámterületet fogja felállítani, de provizóriumokba semmi esetre sem engedi magát többé beleszorítani. A paktumot a felség is jóváhagyta. Azt tehát megváltoztatni és abból a kedvező részeket elfogadni, a rosszakat visszavetni nem lehet.

Második kérdése volt, hogy a kuriai bíráskodás, melyhez a házszabályok módosítása juttatott volt köve, miért nincs még mindig szentesítve? Végül egy határozott kijelentéssel czáfolta meg Kossuth azokat a tendenciózus híreszteléseket, melyek a „paktum titká”-ról szóltak. A paktumnak nincs semmiféle titka, semmiféle hallgatag feltétele, csak az, a mi írásba foglaltatott. A többi mind ráfogás és valótlanság.

Széll Kálmán a következőleg válaszolt:

Először is azt kell megjegyeznem, hogy én alkudozásról nem szóltam. Én azt mondtam, hogy azon alapon, melyen kilátásba helyeztem és kifejtettem, hogy rendezni kell és

ezélszerű az ország érdekében és jogainak fentartásával az Ausztriával fennforgó gazdasági viszonyokat, elengedhetetlen feltétellel az egyoldalú intézkedés esetében, hogy a viszonyosság kérdése tisztázassék. (Helyeslés.) Már pedig a viszonyosság helyezkedni, hogy erre vonatkozzanak ne történjék érintkezés és tárgyalás. (Igaz! Ugy van!) Én ezt mondtam, ezt fentartom és gondolom, t. képviselőtársam, Kossuth Ferencz is meg fogja nekem engedni, hogy ez megengedett dolog, helyes dolog, tovább megyek, szükséges dolog, (Helyeslés.) mert anélkül azon az alapon, sőt semmi alapon rendelkezni nem tudunk, mert még az önálló vámterület tényleges életbe lépése esetében is érintkezésnek, tárgyalásnak szüksége forog fenn. (Helyeslés jobbfelől.) Ez az első.

A mi a második illeti, a mit ki kell jelentenem, az a következő: A t. képviselő ur ismételve beszélt arról, hogy mi a koronának nézete vagy álláspontja. Ént. képviselőház hivatkozom arra, hogy mióta ezt a helyet elfoglaltam, én soha egy szóval a koronáról nem beszéltem. (Élénk helyeslés balfelől.) Én soha a koronát diskusszióba be nem vontam és soha a korona felfogására és érületére nem hivatkoztam. (Ugy van! Ugy van! Éljenzés és taps taps balfelől.) Nem is fogok ezután sem. Egész határozottan kijelentem a t. képviselő ur kérdésére, hogy itt a korona vélekedése szóba nem jöhet; a mit én tettem, mondtam, megkötöttem: azt tettem felelősségem érzetében és öntudatában, tettem átadásában annak a meggyőződésnek, mely tölem elválaszthatatlan.

Ezt tettem és ismerem ebbeli kötelezettségeimet; t. képviselő ur meg lehet győződve, hogy respektálok is őket. De a koronának a diskusszióba való bevonását méltóztassék mellőzni. (Élénk helyeslés.) Az nem tartozik ide soha és semmi körülmények között. (Általános helyeslés.) A mit én tettem, arról szavatolok; a mit megírtam, arról felelek. Ismerem, mit tettem, ismerem, mit írtam és a t. képviselő ur nyugodt lehet, hogy eljárásom ennek az ismeretben fog történni ezután is. (Élénk helyeslés.)

Most a képviselő urnak és talán másoknak is megnyugtatására még egy megjegyzést kell tennem. A t. képviselő urnak teljesen igaz van — s én, a ki heteken keresztül tölem telhető lelkiismeretességgel, nem kimélve sem fizikai, sem értelmi fáradságot, vittem azokat a tárgyalásokat, bizonyoságot tehetek róla — igaz van abban, hogy valamit részemről nem történt titkos ígéret és stipuláció, azon történt titkos ígéret és stipuláció azon urak részéről sem, kik velem kötésbe mentek. Annak a kötésnek semmi titkos utógondolata, semmi elpalástolt háttere, semmi titkos föltétele nincs.

A mi abban irva van, világosan meg van írva; a mi abban irva van, az kötés, az a mi benne van, a maga teljes egészében; a mi abban irva nincs, az nem kötés. Annak minden része összefüggő egészet képez. Annak hátterében nincs semmi, abba belema gyardzni sem nem akarok sem nem engedek semmit. (Általános helyeslés.) Ezt jelentem ki. Annak a kötésnek egész teljessége áll előttem. Annak hátterében, sem egyik, sem má-

sik pontjára nézve semmiféle titkos megállapodás nincs. Annak minden szava, minden tételle olyan világos és szabatos, hogy nem is igényel interpretációt. A kik csináltak, jól tudják, mily skrupulitással állapítottuk meg minden szavát. Mikor már minden gondolat, minden tétel — nemine contradicente — egyhangulag meg volt állapítva, akkor másnap megszövegeztük háromszor is elolvastuk s így írtuk alá és pecsételtük meg. A mi abban benne van, az azon paktumnak egésze; a mi abban benne nincs, nem tartozik ahhoz a paktumhoz.

Most egy utolsó megjegyzést kell tennem ... (Egy hang a szélsőbaloldalon: A kuriai bíráskodásról!) Igen; semmi elől nem akarok kitérni és a mig itt leszek, a képviselő ur meg lehet győződve, nem fogok kitérni semmi elől sem. A t. képviselő ur szíveskedett figyelmeztetni arra, hogy junkim forog fenn a házszabályokra és a kuriai bíráskodásra nézve és megütöközt azon, hogy a kuriai bíráskodásról szóló törvényjavaslat még szentesítve nincs. Teljesen megnyugtató, hogy én a junktimot ismerem, öntudatosan mentem bele, meg is tartom és meg is tartatom. Ezeket voltam bátor elmondani. (Általános élénk helyeslés és tetszés.)

Politikai hírek.

Érdekes alakulások. A Házban tegnap alakultak meg a legutóbb megválasztott bizottságok. A megváltozott politikai viszonyok kifejezésre jutottak a tegnapi megalakulásokban is. Így az igazságügyi bizottság Szilágyi Dezsőt választotta meg egyhangulag elnökévé, a mentelmi bizottság pedig, mely oly hosszú ideig elnök nélkül volt, Chorin Ferenczet állította elsőnek élére. De igen érdekes volt az elnökválasztás a közigazgatási bizottságban. Itt kísérletek történtek az iránt, hogy gróf Tisza István választassék meg elnöknek, a bizottsági tagok túlnyomó többsége azonban Horánszky Nándort emelte e tisztségre. Horánszky a megválasztatását meglepő szavakkal köszönte meg, a Házban pedig általános lelkesedéssel fogadtatott ez a szerencsés választás.

A bizottságok megalakulása. A képviselőház bizottságai a tegnapi ülés után a következőleg alakultak meg:

Igazságügyi bizottság: elnök: Szilágyi Dezső, jegyző: Mohay Sándor.

Közkutatási bizottság: elnök: Csáky Albin gróf, jegyző: Kammerer Ernő.

Kérvényi bizottság: elnök: Radocza János, jegyző: Molnár Béla.

Közigazgatási bizottság: elnök: gróf Andrássy Tivadar, jegyző: Rosenberg Gyula.

Közlekedési bizottság: elnök: Lukács Béla, jegyző: Bethlen Balázs gr.

Zárszámadási bizottság: elnök: Fest Lajos, jegyző: Benke Gyula.

Számvizsgáló bizottság: elnök: Beles János, jegyző: Frideczky Timót.

Véderő bizottság: elnök: Podmaniczky Frigyes báró, jegyző: Münich Aurél.

Földmívelési bizottság: elnök: Bedő Albert, jegyző: Szily Pongrácz.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1899. Június 3.

Végrendelet.

— Bandi fiamnak. —

Legszebb ország, Magyarország

A hazám.

Itt születtem, itt nevelt fel
Az anyám.

Székegy nótá ringatott az

Ölében,

A Kárpátok vadregényes

Tüvében.

Magyar apám, magyar anyám

És nevem.

Magyar földben termelt meg a

Kenyerem.

Szép virágos halmok, rónák,

Réteken.

Ébredvezt tettevragyó

Életem.

A mint nőttem, iskolába

Jártam én.

Magyarország fényes multja

Szólott felém.

Megtanított: őseim, kik

Itt éltek.

A hazáért mint áldoztak

Vért, éltet?!

És a mikor tetterre hívott

Az élet,

Nem néztem mást, édes hazám,

Csak téged.

Nem volt soha egyetlen egy

Alkalmom,

Hogy térted nem dolgozott

Két karom.

Becsülettel végig küzdött

Pályámon,

Éltem napját hanyatlani

Ha látom:

Szent földedben pihenjek el

Szép hazám...

Csináld végig ezt az utat

Bandikám!

Fülei Sz. Lajos.

Gondolatrapszódia.

Az emberiség sorsa.

Nézzük csak az embereket. Nézzük az emberek testi, szellemi és erkölcsi tulajdonságait. Nézzük az embereknek helyzetét a társadalomban. Mindenütt nagy különbséget, eltérést látunk. Az egyik ember erős, a másik gyenge. Az egyik ember meg van áldva a szellem adományaival, a másik szellemi sötétségben vakoskodik. Az egyik embert boldoggá teszi nyugodt lelkiismerete: mindenkor úgy cselekszik, mint a hogy lelkiismerete parancsolja; a másik ember soha, életének egyetlen egy percében sincs megelégedve önmagával; soha sem tudja élvezni a jó cselekedettel járó örömeit. Ezek mind nagy, igen nagy különbségek. Persze a fizikai különbség ma már, a mikor az élet-halál harcot nem az ökleinkkel vívjuk, sokat nem számíthat. Nem is számít sokat ott, a hol különben teljesen egészséges szervezetről van

szó. De bizony nagy különbség van a beteges testi szenvedő és az életerős ember között. Hogy a szellemi különbség nem kicsinylendő, azt mindenki jól tudja, a ki részt vesz a szellemi tisztességes és tisztességtelen versenyben. Erkölcsi gyengeségünket pedig még akkor is érezzük, ha arról a külvilág mit sem tud. Hiába, az irigység az irigységnek magának is kellemetlen érzés.

A gonosz természet átka csak fokozódik azzal az öntudatlan tudattal, azzal az érzett megesotósodott meggyőződéssel, hogy soha semmi körülmények között sem lehetünk másokká. Megokosodhatunk: cselekedeteinkben nem fogjuk mutatni természetünket, de soha sem fogunk másképp érezhetni, mint a hogy természetünknek fogva éreznünk kell.

Fizikai, szellemi és erkölcsi tulajdonságaink mondják meg nekünk, hogy mik vagyunk. Lényegünk ebben a hármas irányban nyilvánítja magát. Épen azért, mivel változhatatlan lényegünk nyilvánítja magát ebben a hármas irányban: fizikai, szellemi és erkölcsi tulajdonságaink is mindenkor megmaradnak azoknak, a mik voltak.

Legfeljebb a csira kifejldődik lombos fává; de ebből a csirából soha sem lehet egyéb, soha sem fejlődhetik egyéb ki, mint a mi a csirában benne volt. A kővényfa soha sem fog árnászt teremni. A bennünk meglevő fizikai, szellemi és erkölcsi csirák is csak azokká fejlődhetnek, a mikké tényleg fejlődnek.

Lényegünkön nem tudunk változtatni ép úgy, miként a kémiai elemeket sem tudjuk megváltoztatni. Utóvégre ebbe az egye-

temes törvénybe belenyugsunk. De miért nyugodjunk bele azokba az állapotokba, a melyek nem a természet parancs szavára létesültek, hanem emberi és társadalmi kényszernek a szüleményei.

Hogy nyugodjam bele abba, hogy van mérhetetlen gazdagság és kiálthatatlan nyomor ezen a világon. Hogy nyugodjam bele abba, hogy mások már születésükkel megszerzik maguknak azt a társadalmi állást, a mit én egy munkában eltöltött élet alatt az életem alkonyára sem tudok magamnak megszerezni.

Miért van rang, pénz ezen a világon? S ha már van rang és pénz ezen a világon, miért van úgy, hogy azokat némely ember semmiképen sem tudja magának megszerezni, míg mások minden megerőltetés nélkül, mintegy szükségképen megszerzik?

Ha mindezeket elgondolom, eszembe jut a buddhaistáknak a tana, a mely tan az életnek minden javát és nyomorát úgy tűnteti fel, mint megérdemelt jutalmat és büntetést. Igen, de mikor érdemeltük ki magunknak a büntetést és a jutalmat? — erre a kérdésre ez a mélyseges tan is csak érthetetlen feleletet tud adni: a születésünk előtti életünkben.

Mi a modern kor fia nem üjíthatjuk fel a buddhaistáknak a karmáról és az újja-születésekről szóló tanát. Ezeket nem is igen értjük. Mi mindent természettudományra vezetünk vissza. Testünket szüleinktől kaptuk: — lelkünket: szellemünket és erkölcsünket is tőlük kaptuk.

Állításunk igen világos. A gyakorlati élet-

ben is így gondolkozunk: nem esoda, hogy olyan erős ez az ember, hiszen apja is híres volt erejéről; megbizom ennek az embernek a jellemében, mert ismertem az apját, a ki igen becsületes ember volt stb.

Vajjon így áll a dolog a társadalmi állásunkkal is? Kevés kivétellel igenis a társadalmi állások is sok tekintetben azokhoz a tulajdonságokhoz tartoznak, a melyek egyéneket szükségükben megilletnek, s épp ezért bizonyos tekintetben társadalmi állásunk is azon tulajdonságaink közé tartozik, a mely tulajdonságok összességükben lényegünket alkotják és a mely tulajdonságok megmondják, hogy mik vagyunk.

Hejh, a mi nem Istentől, nem szükségképpen való, az talán — és legjobb esetben — lehet mulékony buborék, de semmiesetre sem lehet állandó tulajdonság vagy társadalmi institútó. Azok a kasztok, a melyek mindeddig megvoltak és a melyek még ma is fennállanak, nem lehetnek csupán az ember gonoszságának vagy találatkonyságának szülöttei. Bizony, bizony a társadalmi állapotok is Istentől valók s épp azért öröklődnek apáról fiúra a természeti törvények szükségességével.

Aristoteles nem léhaskodott, a mikor azt állította, hogy a rabszolgaság a természettől való állapot s Comte is egy igen mély pillantást vetett az emberiség életébe, a mikor azt állította, hogy úgy látszik, mintha némely embereknek a természet parancsa értelmében az lenne a hivatásuk, hogy öröktől fogva apáról fiúra örökösödve, másoknak szolgáljanak.

Mentelmi bizottság: elnök: Chorin Ferencz, jegyző: Kabos Ferencz.
Pénzügyi bizottság: elnök: Falk Miksa, jegyző: Néményi Ambrus.
Közigazgatási bizottság: elnök: Hóránszky Nándor, jegyző: Belitska Béni.

Templom építés.

— A Nagy-llandai evang. reform. leányegyház templom építésére nagy szorgalommal gyűjtögetnek már néhány év óta. A községben lakó birtokosok, derék tisztviselők, takarékpénztári hivatalnokok lelkes buzgalommal állanak a szent ügy szolgálatában, mert hő óhajításuk: vajha felépülne már Istennek temploma, a vallásosság és igaz hazaszeretet vára!

Néhai gróf Teleki György és néhai Móríc Sándor llandai birtokosok táncmulatságok és országos gyűjtésből 1500 frtot meghaladó összeget gyűjtöttek Berde és Kovács Árpád lelkészségük idejében, ma már 3000 frtot meghaladó értékünk van pénzben és anyagban a szent célra, Simó Lajos főgondnok 100 frt adománya és 300 véka mész ajánlatával.

Ujabbán Móríc Károly 1898-ban vászolt gondnok ajándékozott 50 frtot.

Egyházközségünk nevében örömmel jegezzük fel a következő adományokat: a n.-llondai takarékpénztár 20 frt ajándékát, a büdöspataki fürdőn mult évben rendezett mulatság jövedelméből a r. bizottság által juttatott 18 forintot, Molnár József és neje Nagy Erzsí egy istentisztelet után az anyaszentegyház iránti szeretetből a templom-építésre 10 frtot és gróf Teleki Árpád 42 frtot adományoztak. Mindezen összegek a n.-llondai takarékbán levő 4. tak. könyvecs-kében vezetett pénzünk mellé tétettek.

Ujabbán nagyszabású nyári táncvigalom van tervbe véve az llondától 2 km. távolságban levő kitünő gyógyhatású büdöspataki fürdőn. Csak a tanuló ifjúságot várjuk haza s ha megjönnek és fáradalmaikat kipihenik, körülbelül július 8-án az örömrökre s a templomépítés javára meglesz a mulatság. Addig pedig kétféle szorgalommal tanuljanak, hogy az ök és szülők örömét, mulatságát ne zavarja majdan semmi sem. Akkor a templomépítés ügye nemcsak anyagi, hanem erkölcsi sikerrel is gazdagabb lesz; mert a tervezett mulatság egy jól végzett iskolai év feletti örömmünnpély is mindnyájunkra nézve.

N.-llonda, 1899. június 1.

Móríc Károly,
gondnok.

Ince István,
lelkész.

Kirándulás Amerikába Czecc tábornokhoz.

Vettük a következő sorokat:

Budapest, május 30.

Nagyságos *Magyary Mihály* urnak,
az „Ellenzék” szerkesztő-tulajdonosának.

Kolozsvárott.

Kedves barátom!

E pillanatban vettem egy sürgőnyt Genuból s egy levelet Hamburgból, — mindkettő a Buenos-Ayres-i utra vonatkozik.

Tartalmuk alapján véglegesen egybeállíthatom az utazás összes költségeit és pedig két irányban is: akár Genuból, akár Hamburgból kiindulva.

I.

Budapest — Genua — Buenos-Ayres és vissza B-Ayresben 12 napi tartózkodással együtt első osztályú vasuton, hajón, megfelelő étellemezzel, italokkal, B-Ayresben szálloda és teljes ellátással 1058 forint.

Második osztályú vasuton és hajón; minden egyéb úgy, miként az első osztályban 900 forint.

II.

Budapest —Boroszló—Berlin—Hamburg —Buenos-Ayres és vissza első osztályú vasuton, hajón, étellemezzel, italokkal az ut egész tartamán át, Buenos-Ayresben szálloda, teljes ellátás stb. 1065 forint.

Második osztályú vasuton, hajón; egyebek, mint az első osztályban 875 forint.

Lehet, hogy a további alkudozások folyamán még ezen árakból is leszoríthatók 10 százalékok, a mi körülbelül egy-egy jegynél 100 forintnak felel meg. Ma azonban így állanak a kedvezményes árak.

Megjegyzem ezen ut nem kirándulás, de *utazás* a szó legszorosabb értelmében és pedig egyike a legnagyobb szabású transatlantikus utazásoknak.

En feltétlenül a genuai vonalat pártolnám, főképen ha még június 12-én elindulhatnánk Budapestről, beérnénk a Reg. Margarethát, mely a világteregereken közlekedő hajók egyik leghűségesebb és legjavá.

Ha azonban — a mint hiszem — addig nem tudunk összeverődni, elhalasztandó az indulás Budapestről június 29-ére, hogy a július 1-én Washington hajót beérjük.

Hamburgon is át jó és szép az utazás. A Hamburg—d'Amerikanische Packet-Post Fahr-Actien Gesellschaft összes hajói szintén elsőrangú járművek.

En tetszéstekre bízom az utirány megjelölését s a finanszírozás tekintetében azt jegyzem meg, hogy ha 10 utas jelentkezik, a bevezetőleg közötti árak állanak meg; 10-en felül 15-ig 30 frt, 15—20-ig 50 forint engedmény érhető el minden egyre jögnél, — azaz felül, hogy egyre-másra remélek a velem között ártelekeltől még vagy 10 százalékok lealkudni. Mi, ha sikerül, oly olcsó árban végezhető ezen u, melynél kedvezőbb — tekintettel az ut nagyságára, a megfelelő osztályok kényelmére és kitünő ellátására — el nem érhető.

Ezek előre becsátása után következőkre kérlek: Légy szíves az érdeklődés felkeltésére az eddigiekhez hasonló hazafui ügybuzgalommal eljárni; engem mihamarabb tájékoztatni: remélhető-e 10 egyén részvtétele az utban?

Megtartatlak-e az eredeti terv? Indulunk-e 12-én Bpestől és 15-én Genuból? Avagy elhalasztjuk-e az indulást 28-ára?

Kiindulási pont legyen Genua v. Hamburg?

A hajózási társaságok szabályai szerint: az utasok kabinjai 8 nappal az indulás előtt lefoglalandók levén, legkésőbb 5-ig (ha 12-én indulnánk), s 15-ig (ha 28-án indulunk) 100 —100 forint személyenként hozzáam beküldendő, hogy a szükséges biztosítékok az illető hajós-társaságnak eljuttassam.

Mindezeket részletesen közöltem, hogy mindenki tájékozva lehessen a költségekről, s utlevélnek beszerzéséről gondoskodhassék.

Ha az ut megtartása véglegesen határozatba megy, kinyomatom a részletes tervet, 3 nap alatt megküldöm neked és az összes tagoknak. Ha bármely okból megtartható nem lenne, — levezem a naprendről, s dolgozom más irányban.

Egyelőre Czecc tábornok meglátogatása B-Ayresben egyedüli gondolata fejmenek, vágya lelkemnek. Nagy utazásaimon eddigéle idegen nemzetek előtt demonstráltam a mellett, hogy van egy ország Európában, s van egy nép a művelt nemzetek sorában, melyet úgy hívunk, hogy *magyar*. Most azt is szeretném isten és világ előtt hirdetni és bizonyítani, hogy a magyar nemzet szívében él a szabadság eszménye; hogy tud lelkesedni még az eszményekért; nem riad vissza áldozattól, fáradalmaktól, hogy szívére öleljen egy aggastyánt, ki ötven évvel ezelőtt szíve vérével öntözte a honi földet, hogy késő unokák élvezzék a szabadság fájának gyümölcseit!

Válaszodat várom és kérem, Üdvözlök!

Propper János.

*

A Czecc tábornok meglátogatására nézve teendő utra a két javaslat közül ma már csak a második fogadható el, a mennyiben a Genua felé vezető ut előkészületeivel idő rendelkezésre már nem áll.

Ez azonban nem azt jelenti, hogy a ki a Margarethán óhajtana indulni Genuból e hó 12-én, azt ne tegye, mert a két utirányból érkezők találkozására elég idő leend.

Mint a jelek mutatják, a II. alatt jelzett kirándulásra, Erdélyből szép számmal lesznek.

Az Orsz. Tört. Ereklje Muzeuum az Amerikában élő honfitársak figyelmét is felhívta az ottani lapok útján arra, hogy e látogatás alkalmával, ök is keressék fel, a Buenos-Airesben remete életet élő magyar generálist. Az indulás pedig a kirándulók neveivel az érkezési idő megjelölésével jelezve lesz különböző nyelven megjelenő összes amerikai lapokban, hogy kiént élő honfitársainak a kirándulóikkal való találkozásra az alkalom megadassék.

Hogy vetik ki Kolozsvárt az adót?

Kolozsvár, 1899. jun. 1.

Az Ellenzék már a szerdai számában elismeréssel kiemelte, hogy Stuckheil Gyula m. k. pénzügyigazgató az adók kivetésénél igazságtalannak tartja azt, hogy a napi munkája után élő szegényebb néposztályt adóval túlságosan megterhelik. Ehhez az elismeréshoz most még egy függelék is kell csatolnunk, a mennyiben meg kell említenünk, hogy a multkori czikkünkben fel-említett esetenél azt az adó részletet a mi a pénzügyigazgatóság hatáskörében volt, t. i. 68 frt 45 krt elengedte.

Am de a pénzügyigazgatóságnak megvannak köteve a kezei, mert a mit az adókövető bizottság megállapít, azt *törvény* és szentírásnak veszik meg az esetben is, ha, mint a jelen és sok más esetben *igazságtalan*; tehát azt el kell fogadniuk.

Lássuk most már a kirovó bizottság „hivatalos” *adatait* a multkor felemlített esetenél:

Kirovás:

Az 1874 XXIX. t.-cz. 18—19 § 5 pontjában foglalt minimális tétel alkalmazásával.

1. Az adózó nő évi lakbéré	130 frt.
Ebből 4 kiskorú gyermekért le	32 frt.
Marad	78 frt.

Üzleti bér czímen egy fényő deszkából épült 6 négyzetl területű bódéért fizet adózó Reményiúnak **3000 frt. (!)**
A fentebbi 78 frt kétszerese 156 frt.
3000 frtnak 5 százaléka 1500 frt.

Együtt: 1656 frt.

Évi 1650 frt tiszta kereseti nyereség után 10 százalékos adóban 1898 évben tíz hó és 15 napra terjedő időre szatós ipar után 64 frt 90 kr.
Ital árulás után 80 frt.

Együtt: 144 frt 90 kr.

Ez adó összeg 1449 f. adó alapnak felel meg.

A **3000** frt. évi bért az adó kirovó bizottság adatai szerint a 6 négyzsög ö területű fa bódéért Reményiúnak Károlynak fizették. Álljunk a tételnél meg.

A ref. státusz épületei közül, a 7-es bizottság hivatalos adata szerint a külmagyar utcazi 5 sz. a. levő óriási épület, melynek leltári értéke 60 ezer frt., jövedelmez 3000 frt. évi bért. Nem tételezhető tehát fel, hogy egy olyan bódé, melynek anyaga körül 12 frtba, felállítás 3 frtba s így leltári értéke

15 frt. évi **3000** frtot jövedelmez. Ha Reményiúnak az épületei így jövedelmeznének, pár év alatt többszörös milliómossá válnék.

E hamis bérösszeőről, mint említettük, a Galicziából bevándorlott polgártársak szolgáltatalt adatokat s így nyilván való, hogy az adó kirovó bizottságot, egy szegény asszony üzlete tönkre tétele céljából, félre vezették.

Az adó kirovó bizottság úgy találta, hogy **2000** munkásnak szolgáltatott ki adózó nő italt és kenyeret. Az adó kirovó bizottság jól tudja, hogy a csodák kora lejárt. 5 ezeret 5 kenyérrel nem lehet kielégíteni 6 szög öl területű bódében; itt íhat, ehétik 10 ember, de nem kétezer. Különb is a bér-lőség hivatalos adata szerint 7 hó alatt 96. kgr. szalonnat adott el, ebből nem táplálhattott 2 ezer embert.

A galicizai bevándorlottak e tételnél is félre vezették a kirovó bizottságot. Hiszen Kolozsvárt, olyan ipar telep, a hol 2000 munkás dolgozik, fájdalom egyáltalán nincsen. Mindnyájan tudjuk, hogy az állami dohánygyárnak is csak ezer munkása van. A regalé bér-lőség hivatalos kimutatása szerint elfogyasztottak e telepen 1097 frt. áru italt. Tudjuk, egy munkás átlag naponta 10 kr. havonta 3 frt, 8 hónapra 24 frt áru italt iszik meg. E számítás szerint a telepen 1097: 24—46 azaz negyvenhat munkás vehette igénybe e pálinka mérő bódé dítőt italt.

Ha két ezer munkás oltotta volna itt testi-lelki szomjúságát, akkor Káhan Náthán is jól járt volna. Mert az esetben a 2000 munkás 1 hóra 37 — 8 hóra 24 frt. 8 hó alatt 48 ezer frt ára italt adhatott volna el s 408 frt minimális adót vehetett volna ki az állam.

Ezekből látható, hogy olyan tételeket vesznek alapul az adó kirovásnál, akkor Káhan Náthán is jól járt volna. Mert az esetben a 2000 munkás 1 hóra 37 — 8 hóra 24 frt. 8 hó alatt 48 ezer frt ára italt adhatott volna el s 408 frt minimális adót vehetett volna ki az állam.

Ezen a helyen is köszönetet mondunk Stuckheil Gyula pénzügyigazgatónak, hogy alkalmat nyújtott az adatok rendelkezésre becsátásával megvilágítani azt, hogy Kolozsvárt az adó kivetés legtöbb adózónál téves és igazságtalan alapokon történik. S miután ez az igazságtalan kivetés az állam egyik éltető erét, a keze munkája után élő polgárság existenciáját sorvasztja el, keresnünk kell a módokat a baj orvoslására.

Hiszen a gyárosot megkárosítja az a gépész, a ki a gőz vagy egyéb motorikus gépet erejét meghaladó munkára szabályozza, mert a gép ez által elhasználódik. Az igavonó állatok túlságos megterhelésével is bünt és törvényteleniséget követ el a fuvaros, mert azok ez által tönkre mennek.

Az adókirovó bizottság is lelép a törvényes utról, mihelyt a polgároknál nem a tiszta keresetnek, hánýadát, hanem az élete fenntartására szükséges összeget teljes egészében követeli adóban. Ezzel az állami létet támadja meg. Ez sem formailag, sem lényegileg nem törvényes, mert nem igazságos. Itt orvoslás kell. Gyökeres orvoslás. Ehhez még hozzá szólnuk.

Mulatság.

A *Kolozsvári Tékész Társaság* első nyári táncmulatsága e hó 6-án, kedden lesz a társaság új helyiségeiben. A mulatságon csak a meghívottak vehetnek részt. A rendező bizottság élén dr. Csávássy Gyula elnökkel mindent elkövet, hogy a vendégek egy pompás és kitünő mulatságban részesüljenek.

*

A *református diákok* majálisa tegnap tartott a lövöldében. Daczára, hogy az idő

— Bár elmondhatnék mindent, válaszolá Hiláry. Oh, némén, bár a szívemet kitarthatnám előtte! De félek, — félek, — hogy soha sem lesz bátoraságom azt tenni.

E szavakat hallva a Lady Kilmore szíve elszorult. Mi lehetett itt a baj? Az előtte levő szenvedő arcza nézve, lehetetlen volt haragudnia. Az egyedüli dolog, a mit meg kellett tenni, az volt, hogy gyöngédséggel és türelemmel a huga bizalmát anyira megnyerje, hogy az a titkát közölje vele.

— Drágám, — mondá Lady Kilmore — történt-e bár egyszer, mióta anyád helyett anyád vagyok és te a gyermekem vagy, hogy egy türelmetlen vagy haragos szót intéztem volna hozzád?

— Nem, soha, — válaszolta Hiláry készséggel.

— Ugy hát miért félsz most tőlem? Miért nem vagy a régi bizalommal irántam? Bennem való hited miért veszett el oly hirtelen?

— Nénikém, nem az a baj, hitem nem hagyott el, a régi bizalmam meg van — de félek. Meg fog botránkozni és — és rémülni és az én szenvedésem oly nagy, hogy annál többet már nem tudnék elviselni.

— Gyermekem, ne félj, szemrehányásokkal nem fogom szenvedésednek a súlyát terhelni. Nem teheted fel rólam, hogy bánatodat növeljem? Sokkal inkább szeretlek és mindent megteszek, hogy segítségédre legyek.

Hiláry, bizz bennem, mintha valódi édes anyád volnék — édesem, bizz bennem!

Átölelte a megtört alakot és érezte, hogy a huga egész testében reszketett a karjai között.

Édesem, bízzál bennem és bizalmadat soha sem fogod megbánni.

— Oh, nénikém, — kiáltja Hiláry — nem tudom, hogy mondjam el: — Szégyellem — félek; én — én — nem tudom elmondani!

nem kedvezett a mulatságnak, mégis nagyszámú közönség vett részt s vidám jókedv uralkodott.

*

Szabó segédek mulatsága. A kolozsvári szabó segédek szakszervelete érdekesnek ígérkező zártkörű nyári táncvigalmat rendez vasárnap este 6 órakor a tornaviváda helyiségében. A mulatság érdekesnek ígérkezik. A vendéglős Krisztián T. lesz a hójai senki szigetének egykori tulajdonosa. Belépő díj személyenkint 80 kr.

ZENE.

Geiger hangversenye. Geiger Albert, Kolozsvárnak ez a kiváló zongoraművésze és tanára tegnap este haladottabb tanítványai részére nyilvános hangversenyt rendezett a városi Vigadó nagtermében, melyen igen szép számú és előkelő, tulnyomó részben női közönség jelent meg. A hangverseny iránt már előre is nagy érdeklődés nyilvánult, ami teljesen érthető, ha felemlítjük azt, hogy Geiger egyike a legjobb zongoratanároknak, a ki biztos kézzel vezeti be növendékeit a magasabb zeneiskola titkaiba és hogy tanítványai rendszerint az előkelő körökből kerülnek ki. Azok az ifjú leányok, a kik a tegnapi hangversenyen a nagy nyilvánosság előtt bemutatkoztak, valamennyien arról tettek tanúságot, hogy tudásukat avatott mestertől szerezték. A hangversenyben a mester tanítványai közül részt vettek *Bors Ilka, Bogsch Elza, Csiki Ilona, Dobál Margit, Ferenczi Irén, Farkas Erzsí, Gajzágo Jozefine, Isaac Valéria, Kabdebó Margit, Laczfalvi Ilona, Meltz Ilza, Ovári Iluska, Rettethey Margit, Purjesz Olga és Szász Edith* kisaszszonyok, valamennyinyen zongora darabbal. A műsoron jobbra *Schuman, Beethoven, Chopin, Mendelsshon* és Liszt művei állottak, ezenkívül magának Geigernek is játszott egy jól sikerült zongora hangversenyt. A közönség valamennyi közreműködőt zajosan megtapsolta. Különös tetszést keltett *Ferenczi Irén*, a ki Beethovennek egy pompás sonátáját — minden nehézséget könnyen győzve le — igen szépen és hatással játszta le. Különösen fejlett technikája és biztos intonációja lepte meg a közönséget. Nagyobb hatást keltettek még *Meltz Elza, Bogsch Elza, Laczfalvi Ilona, Szász Edith*, a kiket a közönség zajos tapsokban és élénzésben részesített. A hangversenynek 11 órakor volt vége. A hangverseny tehát teljes négy órát vett igénybe, a mi kétségtelenül nagy idő, a mikor arról van szó, hogy nyári időben csupa zongora darabokat négy órán keresztül hallgassan a közönség. Tegnap is szembetűnően kifáradt a közönség, a mi pedig az erkölcsi siker rovására megy. Jövőre nem árt röviddebre fogni a programmot.

Országos diák-értekezlet.

Kolozsvár, jun. 3.

Ma délelőtt 10 órakor nyílt meg az Egyetemi Kör 25 éves jubileuma alkalmából Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter védnöksége mellett tartandó országos diákértekezlet a városi Vigadó nagy termében.

Gergely Gy. a kolozsvári egyetemi kör elnöke üdvözlí a kongresszust, örömet fejezve ki a fölött, hogy bár kevesen jelentek meg, de annál nagyobb lelkesedéssel.

A Lady Kilmore aggodalma fokozatosan növekedett. Ha a nyílt szívű Hilarinak olyan titka van, amit nem tud elmondani, az valóban borzasztó lehet. Ő is megijedt.

— Hiláry, van-e valaki, a kihez több bizalmad van, mint hozzám? Ha igen, mond, mindent megteszek, hogy segítségédre legyek; de a bizalmadat soha sem erőltetem.

A következő pillanatban Hiláry a néne lábainál térdelt.

— Nénikém, nem az a baj: én senkit sem szeretek és senkiben sem bízom jobban, mint magában. De — de nem tudja kitalálni — nem tudja gyanítani az igazságot — hiszen némén is szeretett valakit fiatal korában?

— Gyermekem, félek találgatni, — mondá Lady Kilmore komolyan. Meg vagyok zavardója. Nem merek gyanítani. — Olyasmi bizonynyal nem lehet, a mi Carlisle századosra vonatkozzék? Te tudod, hogy én nagyon szerettem őtet; de az ő elvesztése fellett való fájealom már elmulhatott.

— Némén, — kiáltja Hiláry, majdnem kétségbe esve — nem tudja az igazságot gyanítani? Ő soha sem szerette Lady Marit. Midőn hallottam őtet, olyan nyugodtan beszélni ő róla és a saját bánatáról a szívem majd megszakadt, Nénikém, ő soha sem szerette Lady Marit!

— Édesem, akkor megcsalta őtet, — mondá Lady Kilmore komolyan.

Azonban, látva, hogy szavai milyen fájdalmat okoztak a hugának, rögtön megbánta, hogy azokat mondta.

— Édes nénikém, ő soha sem csalt meg senkit. Midőn Scarsdaleba ment, nem a Lady Marival való házassága idejének az elintézéséért ment oda, de megmondani, hogy soha sem veheti el őtet. Nem tudja néném kitalálni az okát?

(Folytatása következik.)

Hosszas történeti fejlődés, százados és ezredes gondolkodás után üssük fel szent könyvünket s olvassuk, mit mond Isten Mózesnek és az ő kiválasztott népének:

„Én vagyok a bosszualló erős Isten, ki meglátogatom az atyáink hamisságukat a fiaikban harmad, negyed nemzetiségig, azokban, a kik engemet gyűlölnék és ki irgalmasságot cselekszem ezeriglen azokkal, a kik engemet szeretnek és az én parancsolatimat megtartják.” (Mózes V. 5, 9—10.)

Bárány Gerő.

Hilary.

— A „Tövisék és narancsvirágok” szerzőjétől. — Angolból fordította: **AMICA.**

XIII.

(Folytatás.)

(20)

— Jane, maga olyan nagyon nagy betegnek gondolja a hugomat? — kérdé tőle egy napon.

— Igen, mylady, — volt a válasz. Ő sokkal rosszszababb van, mint a hogy gondolják.

— Akkor jobb lesz orvost hivatnom hozzá, — mondá Lady Kilmore. Ha ő komolyan beteg, orvosi tanácshoz kell folyamodnom. Én mindent megtehetem, a mit jónak gondoltam, többet nem tudtam tenni.

— Talán jobb volna — viszonzá Jane, de arcza kételyt fejezett ki.

Lady Kilmore nagyon busult; ő a leggyöngédebb szeretettel ragaszkodott a hugához, büszke volt reá, szépségére, nagy reményeket épített.

És most ugy tetszett előtte, mintha a leány élete tönkre lett volna téve. Feltéve,

hogy igazán és teljes szívvel szerette Carlisle századost, még akkor sem lehetett e változásnak az a szerencsétlen szerelem az oka. Az ő szomorú halála óta hetek multak el és a leány még sem lett jobban. Minden élénkség elhagyta; halvány volt és bágyadt és szomorú; semmi iránt sem érdeklődött; az élet is körülte mintegy elviselhetetlen tehernek látszott előtte.

A meghívásokat nem fogadta el és midőn vendégek mentek Woldhombba, a helyett, hogy mint egykor, közlőbik vegyülve a lelke lett volna a társaságnak, valami mentséget keresett, hogy a szobájába vissza vonulva ne láthassa őket. Nem volt többé a régi vidám és boldog leány, de egy sápadt, sovány, szenvedő teremtes.

És Lady Kilmore nem tudta ez megérteni. Aggodalma egy október estején a legnagyobb fokra hágott. Hiláry kiment a szalonból, rövid idő mulva a néne az ablakok előtt látta őtet elhaladni és az udvaron keresztül menni.

Egy fekete csipke kondó volt a fejére vetve és szép arcán a kétségbeesés kifejezése ült.

— Mi baja lehet ennek a gyermeknek? gondolá Lady Kilmore. Olyan, mint meg akarna halni. Holnap orvost hivatok hozzá és most megyek és beszélek vele. Az én szépséges Hilárym csak árnyéka annak, a mi volt.

Nehéz szívvel követte a hugát; nem sejtve, hogy még nehezebb szívvel fog vissza térni. Átment az udvaron és észbe jutott, hogy mily gyakran látta azon Hiláryt könynyedén át szaladni, nem olyan lassu, nehézkes lépekkel, a hogy most vándorzogott át azon. Lady Kilmore gyöngőd szívű asszony volt és a szemei könynyekkel teltek meg a mint őtet kedvező helyen, a fák alatt felkeresni ment. A mint közelebb ment, keserves sirást hallott; az nem lehetett Hiláry? Egy

Kolozsvár, 1899.

Megnyitja az értekezletek sorozatát, kérve, hogy megalakuljon.

Gergely Gy. napirend előtt felszólalt, felkérve Lenkey Gézát (Pest), mint a kongresszus elnökét, hogy hivatalosan nyissa meg az ülést.

Lenkey Géza köszöntést fejezi ki városunk ama tiszteletről méltó egyénével szemben, a kik ez értekeztet megvárhatását lehetővé tették. Üdvözlő az értekezletet s e három szó „Isten, király, haza!” jelisége alatt nyitja meg az értekezletet.

Lenkey elnök bejelenti az előértekezlet jelöléseit: társelnök Gergely Gy. (Kolozsvár), alelnökök: Gyöfi P. (Kecskemét), Zerkovitz R. (Budapest), Wolfner J. (Budapest) és Polez R. (Kolozsvár). Főjegyzők: Szabó J., Herberger B. (Kolozsvár), Mohácsy F. (Debreczen). Jegyzők: Völgyi L. (Bpest), Fazakas J., Boeskor M., Eöry L. (Kolozsvár), Löwy D. (Bpest). Igazoló bizottság: Kmóschek E. (Kolozsvár), elnökelete alatt: Töke Gy. (Budapest), Váci J. és Schiffmann F. (Kolozsvár). Az értekezlet hozzájárul.

Szekeres József (Kolozsvár) felolvassa a helybeli és vidéki küldöttek neveit.

Szekeres József (Kolozsvár) napirend előtt két indítvánnyal lép az értekezlet elé. Első indítványa az, hogy a képviselt intézetekre a hozott határozatok legyenek kötelezők, második, hogy ennek ellenőrzését időről-időre összeülő diákértekezletek gyakorolják.

E kettős és alapos indítvány hatalmas vitát provokált, igazán hullámokat vert fel, mert többen voltak, a kik részint mellette, részint ellene felszólaltak. Mindjárt elsőnek Perl A. (Kolv.) pártolólág szólal fel, azt a módosítást ajánlva, hogy a kötelezettség terjesztések a jelen nem levő, de a kongresszus összehívása ellen nem tiltakozó intézetekre is.

Bíró B. (Kolv.) pártolólág szólal fel, Sipos B. (Debreczen.) szintén, míg Mohácsy (Debreczen.) elveti az indítványokat.

Boros L. (Debreczen.) a Perl A. módosítását mellett áll, lelkes szavakban pártolva azt.

Wolfner P. (Bpest.) úgy véli, hogy a hol a magyar ifjuság küldöttei jelen vannak, mint itt is, ott van az ifjuság, tehát a hozott határozatok kötelezők kell hogy legyenek az összes magy. felső intézetekre. Kéri az értekezletet, hogy egyhangulag fogadja el a Szekeres indítványát.

Mohácsy (Debreczen.) megmarad a mellett, a mit kimondott, bár Kun B. (Debreczen.) megegyezik is egyes tételével.

Még hozzá szölk az indítványhoz: Majerik Győző, Madarassy Gyula (Debreczen) és mások. Hosszas vita után elrendeli az elnök Szekeres indítványa fölött a szavazást.

Szekeres indítványát 22 szóval 19 ellen elfogadták.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, junius 3.

Junius 1-ével új előfizetést nyitottunk.

Elő lehet fizetni bármely naptól kezdve.

Előfizetési feltételeink:

Egy óra 1 ft 50 kr.
Egy negyed évre 4 ft
Félévre 8 ft

— **Urnapija a piaristáknál.** A kegyesrendiek Beltorda-utcai templomában holnap — vasárnap fogják megülni *Urnapiját* a szokásos egyházi ünnepélyességek között. Az ünnepi istentisztelet d. e. 9 órakor veszi kezdetét. A misét *Kozár* Ferencz házfőnök mondja fényes segédlet mellett, ugyanő vezeti a körmenetet is a templom-téren felállítandó oltárokhoz. Az alkalmi beszédet *Jakobinyi* Alajos főgymnasiunai tanár mondja. Mise alatt a főgymnasiunai dalkar fog énekelni.

— **Római leletek Kolozsvárt.** Nagy testvérek a kolozs-monostori kőbányában olyan üregekre találtak, a honnan a rómaiak a föld alatt dolgozva szedték a kőveket, egy ilyen üregben emberi csontokat és 2 darab római pénz találtak. Az egyik réz (a volt 4 kroszhoz hasonló nagyságú) egyik felén női alak, balján zászlót tartva, jobb felől mellette oroszlán, halfelől sarva, szájában karika (esetleg koszorú) felirat: — „PROVINCIA DACIA AN. I.” — a másik felén arencék koszorúval, felirat: — „IMP. M. V. L. PHILIPPVS AVG.” — vagyis „Imperator Maximus Julius Philippus Augustus”, ki is Kr. után 244—249-ben uralkodván, a pénz uralkodása I. évében veretett, tehát 1655 éves.

A másik sokkal kisebb ezüst pénz, az egyik felén női alak, balján bőség szarúhoz hasonló tarva, jobbja kormány lapát tornára támaszkodva, felirat *O* (vagy *Z.*) *APOP XIII.*, a másik oldalán babérkoszorús fej, felirat: — „IMPAETAEAL HADRAN ANTONINVSIVIPVSP” — vagyis „Imperator Caesar Titus Aelius Hadrianus Antonius Pius Pater Patriae Antonius Pius Hadrianus császár fogadott fia 138—161-ig uralkodott Kr. után, a pénz valószínű uralkodása XIV. évében veretett 1757 éves.

E leletek becses adalékot képeznek Kolozsvár multjának történetéhez.

— **Putnoky haláláról.** Putnoky, mint mondják, halálát annyira előérezte, hogy nem csak végrendelkezett, hanem nejétől, kit imádásig szeretett, egy nagyon szép levelet írt, melyben érzékenyen veszt tőle búcsút arra az esetre, ha az életben többé nem találkoznak.

Putnoky Domokos alelnöke volt a kolozsvári tudomány-egyetemi körnek is, mely most 25 éves jubileumát üli. 1876-ban működött a fiatalság e társas köre élén, tehát akkor, a midőn még a kör ifjú éveit élte.

— **Harminczéves találkozó.** Vették a következő sorokat: A kolozsvári róm. kath. lyceumban 1864-ben végzett tanuló társak 1889-ik évi összejövetelük alkalmával megállapodtak volt abban, hogy 1899-ik jun. hó 25-én ujjal találkozzanak. Miután Tüzes Karácsony deési kir. közjegyző barátunk szíves meghívást intézett a volt tanuló társakhoz, hogy az összejövetelt az ő lakhelyén: Deésben tartssuk meg, mi alólítottak, azon reményben, hogy az ellen senkinek ellenvetése nem lesz: baráti meghívását a többiek nevében is készséggel elfogadtuk és kérjük a volt tanuló társakat, legyenek szívesek már a f. 1899-ik évi junius 28-án este Deésen a „Hungária” szállodában megjelenni, hol a következő nap mikénti eltöltése fölött megállapodhatunk. Kolozsvárt, 1899. évi máj. 31. Gr. *Béldi* Ákos, *Bokros* Béla, dr. *Csikmántori* Ottó, dr. *Farkas* Lajos.

— **Az öreg harcos és a fiatalság.** Az Egyetemi Kör vivó és torna versenyére megjelent az öreg 87 éves ezredes, Horváth Ignác is. Az öreg már nem lát, de hallani óhajtott a kardok csatogását, hogy azokból megítélje, hány tust kaptak a küzdők? Elkésett az öreg. A torna volt folyamathan, midőn kísérete vezetése alatt oda érkezett. Sebaj, mondá, megjelenek vasárnap a Girolldini vivó akadémiáján a torna vívodában. Ott leszek leszek pontban 3 órakor, hogy alkalmas helyet kaphassak. A fiatal vivók megöljenek ez ígértet a dalis idők tanuját s kijelentették, hogy disz helyet jelölnek ki részére elől a közönség soraiban. Horváth Ignác folyékonyan beszélt Girolldinival az olasz nyelvet.

— **Jubileumi diszközgyűlés.** A Kolozsvári F. J. Tudomány Egyetemi-Kör fennállának 25-ik évfordulója alkalmából 1899. junius 4-én d. e. fél 11 órakor a Megyeház nagytérében jubileumi diszközgyűlést tart, melyre a nagyközönséget tisztelettel meghívja a rendező bizottság. Az ünnepély szónokai: Gróf *Béldi* Ákos főispán, diszelnök. Dr. *Fabinyi* Rudolf egyetemi tanár, diszelnök. *Szacsina* Géza polgármester, diszelnök. *Gergely* György a kolozsvári egyetemi kör elnöke. *Rajosányi* Gyula a diák-értekezlet központi előadója. A diák-értekezlet megválasztott elnöke: *Lenkey* Géza. Delután 2 órakor banquet a New-York földszinti éttermében.

— **Popini János visszatérése Amerikába.** Popini János 1848—49-es honvédhadnagy és emigráns, ki ezeltől két évvel, 1897. junius 15-én negyven évi távollét után, önkéntes száműzetéséből hazájába, Kolozsvárra hazatért, vissza utazik Amerikába. Popini azzal a szándékkal jött haza, hogy hátra levő napjait itthon, rokonai körében élje le. A mi hívősebb éghajlatunktól elszakott szervezete nem tudta megszokni a levegőt. Minden télen októbertől kezdve, tavaszig folytonosan tartó esz kintozta és ez kezelt és lábait nagy fájdalom között annyira megbénította, hogy fekvő helyzetből önérejt mozdulni és kezeivel magához táplálékot venni sem volt képes.

E miatt mára m. é. szeptemberben elhatározta, hogy visszatér negyven éven át megszokott újabb hazájába. Utiköltsége azonban nem volt, habár ismerősei 84 koronát adtak hamarosan össze. Most Amerikában élő gyermekeitől is kapott pénzt, s így az utra szükséges összeg rendelkezésére áll. Popini ma este indul el. Pár napot még Budapestén tölt, hogy szemügyre vehesse szép hazájának fővárosát, melyért 50 év előtt költözött. Azután utazik Genuába, s onnan a legközelebb induló hajóval Dél-Amerikába Rio de Janeiroba megy.

Popini lapunk utján vesz búcsút egykori bajtársaitól régi és újabb ismerőseitől, kiknek figyelmét, hazafias jóindulatát, kezelő orvosának dr. *Wettenstein* Józsefnek fáradságos, önzellen támogatását hálásan köszöni. A 70 éves szabadság harcos a jövő hó közepe felé érkezik haza.

— **Szerkesztő változás.** Az Állatvédő Egyesület mult heti gyűlése az egyesület hivatalos közlönyének lemondás folytán üresedésbe jött szerkesztő helyettesítésével foglalkozott. Gr. *Teleki* indítványára a választmány abban állapodott meg, hogy az eddigi szerkesztő *Széclény* *Lorenz* Josephinek az egyesület és a lap szerkesztése terén kifejtett fáradságtalan munkásságáért, külön is jegyzőkönyvi köszönetet mond, s szeptember hó 1-től kezdve az Állatvédő-Egyesület hivatalos lapjának szerkesztésével, 600 korona tiszteletdíj mellett, *Bányai* Elemért bizza meg.

— **Dr. Moldován Gergely** egyetemi tanárt a közoktatási miniszter a belényesi gör. kath. főgymnasiunus érettség vizsgálatához (junius 9, 10, 11) miniszteri biztosnak nevezte ki; a naszódi alapítványi főgymnasiunusi vizsgálatokra pedig az elnöki teendők végzésével bizza meg.

— **Tanítványok a mesternek.** *Geiger* Albertet, ezt a jeles zongoraművészt tanítványai a tegnapi hangversenyen méltó meglepetésben részesítették. Ugyanis az összes tanítványok pompás ezüst babérkoszorút készítettek, melynek leveleire a tanítványok nevei vannak bevéve s azt tegnap a hangverseny után nyilvánosan adták át mesterüknek, a ki a nem várt kitüntetést és

emléktárgyat mély meghatottság közt köszönte meg.

— **Üzletek munkaszünete.** Figyelmeztetjük a kolozsvári vásárló közönséget, hogy holnapról kezdve, junius és julius hónapokban az összes kereskedések vasárnap délelőtti 10 órakor zárataknak be, miért is bevasárlásaikat ez ideig eszközöljék. Ugyancsak a fodrász-üzletek is csak déli 12 óráig tartatnak nyitva.

— **Adomány a vak-iparos javára.** Ifjabb *Kardoss* Sándor Kolozsvárt 2 koronát, L. B. asszony 1 frtot adtak a szerencsétlen vak-iparos javára. Rendeltetési helyére jutattuk.

— **Suggestionális előadások.** A hipnotizmus körébe vágó suggestionális előadásokat tart ma *Krause* tanár a Redoute termében. Mediumokat a közönség köréből fog felkérni s így a mutatványok rendkívül érdekeseknek ígérkeznek. Megemlítjük még azt is, hogy a lapok mindenütt legnagyobb alismeréssel szölk Krause előadásairól.

— **A Mária Dorothea Egylet** Erdélyrészi Köre május 31-én tartotta meg fényesen sikerült közgyűlését válogatott és nagyszámú közönség érdeklődése mellett. De Gerando Antonina igazgatónő felolvasása és *Rigó* Anna zongora-játéka nagy élvezetet szerzett az érdeklődőknek. Érdekes mozzanata volt a közgyűlésnek az is, hogy 15 új tag jelentkezett a belépésre.

Gyűlés után meglátogatták a főzöiskola ételkiallítását, mely ez alkalommal igazán meglepő szépen sikerült. A legkövetkezőbb izlést is kielégítette az ételek finomsága és gyönyörű szép díszítése, tálalása. A leggyorsabb sűtemények, a legfinomabb torták, csukorkák, parfait-k, halak, pastétomok, galantinok mind oly jók és szépen díszítettek voltak, hogy mindenki bámulatát felebreztették. *Pálffy* Károlyné az iskola vezetőnöje igazi szakértelemmel és passióval dolgozott, a növendékek pedig sok szorgalmat és igyekezetet tanusítottak ezzel a kiállítással.

— **Bagotai Lengyel Ernő.** Az öt éves zongoraművészt ezeltől két héttel Budapestre vitte föl *Ozoray* Adolf, hogy ott a főváros zenevilágának és a sajtó képviselőinek bemutassa. A bemutató megtörtént a Sternberg-féle zenepalotában, a hol a meghívott közönség előtt a kis művész a legnehezebb zenedarabokat játszta el. A kis művész általános bámulat tárgya volt az alatt a pár nap alatt, míg Budapestben volt. Ez alkalommal *Ozoray* Adolf megtette az intézkedéseket arra a körutra nézve, a mit az öt éves művésszel fog tenni Európára nagyobb városaiiban. Az előrehaladt szezon miatt ezt a körutat nem most, hanem szeptemberben fogják megkezdeni, a mikor először Budapestén lép föl, valószínűleg a Vigszínházban. Onnan Bécsbe és Berlinbe viszik az őz folyamán a kis művészt, a ki bizonyára egész Európában nagy feltűnést fog kelteni.

— **Vivóakadémia.** Girolldini Federico vivómester holnap (vasárnap) d. u. 3 órakor a Tornavivoda termében nagyszabású vivóakadémiát rendez. A versenybírósg élén br. *Wesselényi* Miklós áll. A vivómesterek közül résztvesznek: Girolldini Federico, dr. *Benyovics* Lajos (Budapest), *Volpini* Ottilio (Budapest), *Vermes* Lajos és *Genuari* Giuseppe (Velence). Az amatőrök közül: *Bagaméry* József, *Gabányi* Imre, *Sárp* István, *Sárp* László, *Török* István, *Garzó* Béla, *Pap* Valér, *Stodter* (Budapest), *Rajosányi* Gyula, gróf *Trentinaglio* Carló (Velence) és *Nesztor* Kamil. A verseny ideje alatt a helybeli 51. cs. és kir. gyalogezred zenekara fog játszani.

— **Szabolcska Mihály N.-Kikindán.** A nagy-kikindai „Humanitás” nöegylet fennállásának 25-ik évfordulója alkalmából, junius hó 4-én jubilaris ünnepélyt rendez, mely hangversenyyel lesz egybekötve. Az ünnepély sorrendje: Délelőtti 11 órakor disz-közgyűlés a városaházán; utána arezkepleleplezés az egyesületi kisedődv helyiségében. Este hangverseny melyen Szabolcska Mihály temesvári ev. reform. lelkes felolvassa legújabb költeményeit. A hangversenyen gr. *Zayné* *Bárdi* Gabi két dalt fog énekelni. Hangverseny után tánczvigalom lesz.

— **A nagy-szebeni szent-ferencz-rendi apácák** tanítóképződjé növendékeinek mult hó 25-ikén vizaknai tanulmányi utjok alkalmával, emléktől, hogy a honvédelemhez honleányi kegyelethöl nemzeti szalaggal ellátott koszorút tettek le a Szózat és Hymnus elénklése s alkalmi szép beszédek között, 52 frt értékű 52 db könyvet ajándékozott Szentakolnai Bakk Endre t. b. fősp. plébános saját műveiből.

— **Dreyfus hazahozatala.** A kormány, mint értesülünk, már intézkedett Dreyfus hazahozatala tárgyában. Moutte Guyane kormányzója értesítette Dreyfust, hogy a semmitőlsekk döntése már összeült. A revizió kimondásáról a kormányzót nyomban táviratilag értesítik, mire aztán Dreyfust egy készenléthben tartott hajóra viszik. A hajó utazásának célját a hajó kapitányán kívül senki sem fogja tudja, nehogy kikötéskor a francia partokon tüntetések legyenek. Még az sem bizonyos, vajjon Dreyfust Párisba hozzák-e, vagy valamely vidéki városban fogják-e újabb vizsgálati fogságba helyezni. A semmitőlsekknek jogában áll, hogy az ujonnan itélni hivatott hadi törvényszéket ő maga delegálja, de nem valószínű, hogy a semmitőlsekk élni fog e jogával. Ebben az esetben a hadügyminiszter delegálja majd az új haditörvényszéket.

— **Elveszet karperecz.** Az egyetemi kör szerdai hangversenye alkalmával a sétatéri kiosk előtt egy urnó elvesztett egy aranylánc-karpereczet melyen egy Leopold-féle aranypénz s egy szerencsenő-pecsétyűmő csüng, az előbbi P. I. utóbbi P. I. monogrammal ellátva. Kértek a megtaláló, szíveskedjék e tárgyat a kiadóhivatalba beszolgáltatni, hol megfelelő jutalomban részesül.

Gyászrovat.

Jordáky *Adolf* né, sz. Bauman Róza életek 39-ik, boldog házasságának 16-ik évében f. hó 1-én Kolozsvárt megszűnt élni.

Garda *József* ny. Bethlen-főiskolai theologiai tanár N. Enyeden meghalt

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.)

A helyzet.

Budapest, jun. 2.

Ama bizalmas megbeszélésekből, melyek tegnap a képviselőház ülésének megkezdése előtt és a delután folyamán is a különböző pártok vezető férfai közt folytak, egyértelműleg kifejezésre jutott a helyzet komolysága, mely a felidézett válságnak gyors és kielégítő megoldását sürgősen követeli.

Az ellenzéki vezérférfiak határozottan kijelentették, hogy Széll Kálmán miniszterelnök korrekt magatartását teljesen méltányolják és a mennyiben a pártkörök egyezmény megállapodásairól lenne szó, azok keresztülvitelénél teljes loyaltással készek a kabinetet támogatni. A paktumtól való bármely eltérés, mely Magyarország hátrányára történék, feloldandó az ellenzékkel minden kötelezettség alól és ismét szabad kezét engedne neki.

Ezen nézet uralkodott azon értekezleten is, melyet a függetlenségi és 48-as párt Kossuth Ferencz elnökelete alatt tegnap este megtartott és a melyben a legközelebbi jövő esélyeit beszéltek meg. Igen élénk eszmecsere fejlődött ki, a melyen az elnökön kívül Endrey, Brázay, Kubik, Leszkay és Polczner is részt vettek. Formális határozatot nem hoztak, mivel a miniszterelnök nyilatkozatára való tekintettel várakozó álláspontot foglal el; ez okból, mint a „Kel. Ért.” jelenti, az értekezletről hivatalos kommunikik sem adtak ki.

Képviselő választás.

Budapest, jun. 3.

Gróf *Andrássy* Géza, mint a „K. Ért.” jelenti, határozottan kijelentette, hogy a nagymihályi kerületben az országgyűlési képviselői jelöltséget elfogadja s a jövő hét folyamán programbeszédét is megfogja tartani. Gróf *Andrássy* egyhangú megválasztatása bizonyos.

Zola visszatér.

Páris, jun. 3.

Zola holnap vagy holnapután visszatér Párisba.

A semmitőlsekk ítélete hétfőn lesz.

Véres czivakodás.

Budapest, jun. 3.

A Dobozi-utcában egy mázoló czivakodás közbea pofonította a ház-mestert.

A ház-mester annyira dühbe jött, hogy berohant lakására, revolvert hozott ki és **háromszor föbelőtte a mázolót, ki azonnal meg is halt.**

Az ott járkáló közönség a ház-mestert meg akarta lincselni, de a rendőrök közbevetették magukat és szétverték a tömeget.

A romániai választási kilátásokról.

Budapest, junius 3.

Bukarestből jelentik a „Kel. Ért.”-nek: A miniszterelnöknek Jászvásorban tartott programbeszède általános csalódást keltett; egy árva szóval sem emlékezett meg a miniszterelnök az erdélyi román kérdéstről, jóllehet épen ez okozta a Sturdza-kabinet bukását, a mit Sturdza nemzeti kérdéssé fűjt fel. Arról is hallgatott a miniszterelnök, hogy az „idegenek”, — jobban mondva a zsidók ellen hozott kiutasító törvényt felfüggesztik-e s hogy az idegenek gyermekei részesülnek a foglalkoztatás által is biztosított kötelező iskolai oktatás jótéteményeiben? Szükséges lett volna pedig, hogy nyilatkozzék a miniszterelnök a kérdésekről, mert az az uralkodó szerep, melyet a zsidófaló Filipescu

a pártban betölt, a befolyás, melyet Disescu és Istrase a kabinetben gyakorolnak, holott ők a kulturliga vezetőségében is előkelő szerepet játsznak, mint nem kevésbé azon tevékenység, melyet Gradistean, Jonel és Delavrancea kifejtene, kik politikai jelentőségüket a nemzeti kérdésben elfoglalt álláspontjuknak köszönhetik, a kiknek mai szereplése mind megannyi kérdőjel, a melyekre válaszolni, még pedig teljes őszinteséggel és nyíltsággal mindenestre szükséges lett volna. E mulasztás enyhítő magyarázatul szolgálhat az a körülmény, hogy a kormány még ma is bizonytalanságban van az iránt, vajjon győzelmesen kerül-e ki a választásokból és hogy a többség esetleg milyen elemekből fog alakulni.

A párisi események.

Páris, jun. 2.

A Havas-ügynökség jelenti: Du Paty de Clam-ot hamisítás és hamisítvány használata miatt tartóztatták le. Letartóztatását tegnap delután határozza el Krantz hadügyminiszter Dupuy miniszterelnökkel egyetértőleg.

Még nem tudják, hogy Du Paty de Clam-ot vizsgáló bizottság vagy haditörvényszék elé állítják-e. A letartóztatás korántsem volt következménye annak a levélnek, a melyet Du Paty de Clam a hadügyminiszternek írt, mert ez a levél tegnap este még nem volt a miniszteriumban. Mercier tábornok letartóztatásának a hire teljesen valótlán. Helytelen az a híresztelés is, hogy Páris katonai kormányzója Picquart ideiglenes szabadonbocsátásának kérdésével foglalkozott.

Strauss haldoklik.

Bécs, julius 3.

Strauss János, a hírneves zeneszerző (a „*Czigánybáró*” és a „*Böregé*” szerzője) haldoklik.

Dreyfus-ügy.

Páris, jun. 3.

A Dreyfus-ügyben 1 órakor ítélet volt, de még nem szivárgott ki az ítélet hire.

Az „Echo de Paris” egyik munkatársa beszélt egy bíróval, a ki azt mondta neki, hogy a **reviziót elrendelték.**

Ma a semmitőlsekk már arról táncskozott, hogy melyik hadi törvényszék elé állítsák Dreyfust.

A mai párisi lapok interwieweket közölnek Esterházytól, melyben **beismeri, hogy ő a bordero szerzője.**

Esterházy azt állítja, hogy **Landherz ezredes parancsára tette.**

Szerinte mégis **áruló volt Dreyfuss.** Hamisítás azért volt szükséges, hogy bizonyíték legyen ellene.

Főszerkesztő;

BARTHA MIKLÓS.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos;

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

Dr. Hirschfeld Jenő
fogorvos

Kolozsvárt, Fötér 34. sz. (Szatmári-ház) első emeletén berendezett műtermében
Rendel: d. e. 10—1 óráig
d. u. 2—4 óráig.
Szegényeknek ingyen d. u. 4—6 óráig.
Készít műfogakat, eszközöl fogtöméseket, s végez a fogászat körébe tartozó műtéteket.

1—7

Természetes

PARÁDI ARSEN

és vastartalmai könnyen emészthető
GYÓGYFORRÁS SPECIFICUM.

Legelőkelőbb orvosi szaktekintélyek által rendelve: **sápkór, vérszegénység** ellen, **női betegségek**nél, **ideg- és bőr-bajok**nál, valamint **görvélykóros** esetekben.

Gróf Károlyi Mihály,
uradalmi felügyelősége, **Parád.**
Ismerető füzeteket ingyen és bérmentve küld a

Főraktár **ÉDESKUTYI L.** Budapest.

cs. és kir. udvari szállító.

— (V. *Erzsébet*-tér 8. szám.) —

Kapható minden gyógytárban és megbízható fűszerkereskedésben. 2—6.

Csak ma és holnap játszik
Geiger Lipót Hölgyzenekara
az *Ujjvilágban*.

Hirdetések.

Árlejtési hirdetmény.

Alulírt intézet közgyűlése f. hó 29-én Naszódon egy intézeti ház építését határozta el, melynek kivitele illetve az építés eszközölése érdekében az árlejtési versenytárgyalás **Naszódon az intézet helyiségében f. évi június hó 25. napjának délután 2 órájkor** fog megtartatni.

A kikéltési ár 10.931 forint 95 kr-ban van megállapítva, mely összegnek 5%-a készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban bnatpénzzül az árlejtés megkezdése előtt teendő le, mely a vállalkozó által azonnal 10 százalékra egészítendő ki biztosítékképen.

A tárgyalás szóbeli, de zárt írásbeli s a fentírt óvadékkal ellátott ajánlatok is elfogadtatnak a tárgyalás megkezdése előtt. A részletes árlejtési feltételek valamint a terv és költségvetés az intézet hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Felkértenek ennél fogva az árlejtési óhajtó vállalkozók a versenytárgyaláson résztvenni.

A naszód vidéki takarékpénztár részvénytársaság közgyűlésének 1899. május 28-án hozott határozata alapján

505. 3—3.

Az Igazgatóság.

Sz. 598—1899.

510. 1—1

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó szennel közzhírre teszi, — hogy a kolozsavárosi kir. járásbíró 1897 évi 17376 számú végzésével Dobál Antal ügyvéd által képviselt Jakab Elek és neje felperes részére dr. Lévy József alperes ellen 180 forint követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől 1897 év szeptember hó 17. napján lefoglalt 653 ft 50 kr-ra becsült ingóságokra, a Kolozsavárosi kir. járásbíró 5. II. 126., — 398 számú végzésével az árverés elrendeltetve — annak a hátrálék erejéig alperes lakásán Kolozsavart, — Nagy-utca 9. sz. házban leendő megtartására határidővel 1899. évi június hó 5. napján délután 4 órája tűzetik ki, mikor a bíróság lefoglalt butorok, s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna — és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kolozsavart, 1899 évi május hó 28. napján.

Pap Jenő

kir. bír. végrehajtó.

Elsőrangú hazai gyermek és életbiztosító intézet, solid, megbízható és kellő helyi ismerettel bíró

üzletszerző hivatalnokot

511. 1—3.

alkalmaz **magas fixum és jutalék mellett** Kolozsavart és vidékén leendő működés céljából.

Nyugalomba vonult katonatisztek, közhivatalnokok és kellő intelligenciával bíró iparosok előnyben részesülnek és a **szakmában nem járatosak kellő kiképezést** nyernek.

Ajánlatokat „A. B. C.” alatt a lap kiadóhivatala közvetíti.

Haszonbérbe adó Mező-Erkedén.

Teke mezővárostól

ugy a **Szentmihálytelki** vasuti állomástól félórára fekvő összesen 621 cath. hold 1531 □ öl területű

tagosított birtok,

mely a 22 cath. holdas, kényelmes uri lakkkal a kellő, jó karban levő cseléd és gazdasági épületekkel ellátott belsőség körül fekszik.

Értekezhetni lehet: **Gróf Lázár Imrénél Beszterezén, vagy Sperker Ferenczénél Szent-Demetren, u. p. Nagy-Kend.** 485. 3—6.

BABÓS ÉS TÁRSAI

vaskereskedése

Kolozsavart, Belközép-utca 25. szám.

Van szerencsénk a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy a fenti cég alatt egy új

vaskereskedést

nyitottunk, melyben nagy raktárt tartunk mindennemű **vas- és vasárúkból u. m.: gazdasági eszközök, háztartási cikkek, konyhaberendezések, mindennemű szerszámok, takaréktűzhelyek, kátrányos és elszigetelő-lemezek és minden e szakmába vágó itt felnem sorolt tárgyakból.**

Bizományi raktárunk van a budapesti Thury János és fia cég nagy szerkevény és haranggyárából, továbbá elvállaljuk a használt reszelők újravágatását a legutányosabb árak mellett.

Olcsó és pontos kiszolgálásunkról előre is biztosítjuk és kérjük becses pártfogását.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközölünk. Kiváló tisztelettel

303. 17—20.

Babós és Társai.

TISZA LAJOS pinczejéből

Sopronban

kiárussítatnak következő bormennyiségek:

450 hecto	1898 fehérbor	o. ért.	20—
660	1898	I. rdű.	25—
359	1897	„	23—
286	1897	I. rdű.	28—
190	1898 vörösbör	„	22—
165	1898	I. rdű.	25—
180	1898 sillerbor	I. rdű.	25—

Legkisebb próba küldemények 700 literes hozánk hérmertve viaszszelendő kölcsönbördőkben eszközöztetnek.

A fenn elősorolt fehérborok saját kezelésünk alatt sajtoltsylvani és velitini szőlőfűrtőkből, a vörösbörök pedig burgondi szőlőfűrtőkből származnak.

Az őszi idény alatt eladók 200.000 európai és amerikai szőlőveszörök. 500. 2—6.

Görgénysókna

(Zsabonicza) M.-Tordamegye.

Jód tartalmu sósfürdőben az idény június 1-én kezdődik. A szászrégeni vasuti állomástól alig félórai kocsit vezet a kies fekvésű kiváló gyógyhatású fürdő, mely különösen **hüléses bántalmaknál, izületi és izomesuznál, reumatikus idegzsábnál, gége-légeső és tüdő idült hurutos bántalmak, idült jellegű bőrbetegségek, gyulladások után visszamaradt méh-bajoknál csodálatos eredményeket mutat föl.**

A fürdőközönség részére egészen új, modern épületekben kényelmes szobák állanak rendelkezésre 60 ftól kezdődő napi árak mellett.

Fürdőorvos rendelkezésre áll.

Kitűnő és olcsó ellátásról a fürdő vendéglőse gondoskodik.

Gyógydíj egész igényre 4 ft.

Előfizetések **Grün Izák fürdőtulajdonoshoz** Marosvásárhelyre intézendők. 503. 2—*

Első osztrák betörés ellen biztosító-társaság

Magyarországi vezérképviselőség:

Budapest, VI. Váci-körút 35. szám.

Elfogad biztosításokat betörés ellen a legutányosabb feltételek mellett. Biztosíthatók lakások városokban és falvakban, mindennemű árúüzletek városokban és falvakban, zálogházak, bankok, takarékpénztárak, vártól-üzletek, adó árva és egyéb pénztárak és hivatalok. 474. 3—3.

Nyaralóknak különösen fontos!

Legolcsóbb

Báró BORS FRIGYES

medgyesfalvi

legnagyobb cserép kályha-gyára Erdélyben.

Ajánlja a t. közönség és építész uraknak, általánosán elismert kevés tűzelő anyaggal legjobban fűtő **cserép- és majolika-kályháit és porcellán takaréktűzhelyeit**, melyek elsőrendű szakértők által jó állás mellett állítatnak föl.

Biz. főraktár **Révész László** urnál Kolozsavart — Külmonostor-utca 21. sz. Báró Zayk-féle házban.

509. 1—3.

Legolcsóbb

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tudatni, hogy az egész nyár folyama alatt is raktáromon

I. rendű bükk és szép vastag hántott

valamint szép usztatott

Tűzifa

kapható úgy kocsin, mint öl számr.

1 koci jó száraz bükkfa haza szállítva 50 ft.

1 koci jó száraz I. rendű bükkfa haza szállítva 58 ft.

4 köbméter száraz bükkfa haza szállítva 8 ft 50 kr.

4 köbméter száraz I. Bükkfa haza szállítva 11 ft 50 kr.

4 köbméter száraz hántott fa haza szállítva 11 ft.

Megrendelhet (Belhid) Wesselényi Miklós-utca 14. Hazám kávéház udv. és Kajántó-utca 41. Telefon 315. 488. 2—3.

Ugy a mennyiségért, mint a minőségért felelősséget vállalok.

Fisch Géza.

A borszéki borviz a savanyuvizek királya!

BORSZÉK

Gyógyfürdő Erdélyben, Csikmegyében a fenyvesek hazájában!

Fürdő-dény tartama: **Jun. 15. — Sept. 15-ig.** Utazás Szász-Régenig vasuton, onnan a fürdőigazgatóság által szubvenczionált gyorskocsikon. — E gyorskocsikra előjegyzést tetheti **Miklós Görög** vállalkozónál Szász-Régen. Déli utirány: **Brassó, Csikszereda** vasuton, onnan kocsin.

A borszéki borviz a savanyu-vizek királya.

Megrendelhető az igazgatóságnál, Borszék. Kapható mindenütt.

Fürdőre, borviz üzletünkre nézve minden felvilágosítással, prospektussal, árjegyzékkel szolgál a 490. 3—10.

Fürdőüzlet igazgatósága Borszék.

Posta- és távirtda helyben.

Megrendelhető: Igazgatóságnál Borszék.

1893, 1894, 1895, 1896, 1897, 1898 évben 32 első díjjal kitüntetve!

A jelenkor legtükéletesebb és legjobb motor cseplőkészletei.

Első proszniczi Gazdasági Gép- és Gőzmotor-Gyár, **Wichterle F.**

BUDAPEST, VI. ker. Gyár-utca 50.

ajánlja legújabb szerkezetű szabadalmazott, teljesen szikramentes

motor-cseplő-készleteit

kettős tisztítóval, árpátklászoló és legcélyszerűbb löhere hüvelyezővel, olcsó árak és teljes jótállás mellett. Már több 100 készlet kitűnő sikerrel működésben. Motor és nagyobb gőzcseplőkészleteink valaminthegy gazdasági gépeink 507. 1—6.

megtekinthetők nagyszabású telepünkön Budapest, VI. Gyár-utca 50., hol szakszerűleg bemutattatnak.

SZTOJKA GYÓGYFÜRDŐ

idényének megnyitása június 1-én.

491. 2—3.

SZTOJKA gyógyfürdő, mint klimatikus gyógyhely igen alkalmas ideg betegek és tüdőlk részére, magas hegyekkel és fenyves erdőkkel körülvéve, levegője enyhe, portól mentes, ózondus a Ozibles hegylánczat folytatását képező „Sátor” nevű hegyalján 360 méter magasságban a tenger színe fölött.

A fürdőben ivó, fürdő és belélegző gyógymód alkalmaztatik, hideg és melegviz gyógyintézet, zuhanyok, massage és Kneipp-kúra, kényelmes és egészséges szobák, kitűnő étkezés, francia és magyar konyha, a fürdő orvos felügyelete alatt szobák, fürdők — és el és italművek mérsékelt árban, melyre a fürdő biztos és fürdő igazgatóság felügyel, a vendégek szórakoztatására kitűnő magyar cigány zenekar van, fenyves sétányok, Lawn-Tennis, tekepálya, kirándulások, tombola estélyek stb. stb.

A sztojkai gyógyfürrás gyógyító hatása és gyógyjavallat a sztojkai égvényes, konyhasós savanyuviz mint természetes gyógy-ásványvitzól orvosi tekintélyek és orvos tanárok egyhangu nyilatkozata szerint a következő betegségek gyógyulnak: lélegző szervek betegségei, az emésztő szervek összes bajai, gyomor- és bélhurut, tulságos gyomorsav képzés, vese, máj, sárgaság, epekő, aranyér. — Hugszervek betegségei- és női bajoknál csodáhatású. Orvosok igazolása szerint gyomor-bajoknál a rendes diétat betartva, eok esetében a karlsbadi vizet felülmulja gyógyhatása. Csukorbetegségeknek specialis gyógyser.

Erdélyi havasokból eredő bakterium mentes, járványos betegségeknek élvezeti vagy asztali viz gyanánt használva legbiztosabb óvszer. Borral vagy gyümölcs szörppel vegyítve kellemes élvezeti üdítő italul szolgál és nagyon egészséges.

Vasut állomás: Deés, Galgó Szolnok-Dobokamegye, Nagybánya Szatmármegye, hol az érkező vendéget előleges értesítés következtében kényelmes koci várja. Bővebb felvilágosítást minden tekintetben ad

a sztojkai gyógyfürdő igazgatósága Sztojka u. p. Magyar Lapos.

Ny. Magyar Mihály nyomdájában Kolozsavart.